

Beleidsondersteuning: de Vraagbaak

Een belangrijke finaliteit van het Steunpunt Milieu en Gezondheid bestaat erin om op basis van een breed spectrum van complementaire expertise in het domein van de milieugezondheidskunde een maximum aan relevante en bruikbare informatie ter beschikking te stellen van de Vlaamse Overheid ter ondersteuning van haar beleid terzake. Om dit te bewerkstelligen voerde het Steunpunt een systematische inventarisatie uit van wetenschappelijk literatuur in bepaalde domeinen van de biomedische wetenschappen en van de milieuwetenschappen. Daarnaast organiseerde het Steunpunt een zogenaamde vraagbaak die toegankelijk is voor de Vlaamse Overheid. Hierbij werden antwoorden en adviezen geformuleerd op puntuele vragen omtrent gezondheidsschadende milieufactoren.

Auteur: Nik Van Larebeke (Universiteit Gent)

Download dit artikel (in pdf)

Bezoek de website van het Steunpunt Milieu en Gezondheid

Een eerste bedoeling was een antwoord te geven, op basis van de internationale wetenschappelijke literatuur, op concrete vragen, waarvan de meeste gesteld werden vanuit de overheid. Over volgende onderwerpen werden korte rapporten geschreven (beschikbaar via deze link):

- Gezondheidseffecten van het wonen nabij stortplaatsen
- Benzeen: het risico op kanker
- Lange-termijn effecten van fijne deeltjesvervuiling (PM_{2,5})
- Gezondheidseffecten van zonnecrèmes
- De Gezondheidseffecten van straling van GSM's en GSM-masten
- Hoogspanningskabels
- Literatuuronderzoek nitraten en nitrieten
- Gezondheidseffecten van gebromeerde vlamvertragers
- Migratie van Bisphenol A van verpakking naar voedsel
- Medisch-milieukundige risico-analyse van de Monomorium pharaonis (de faraomier)
- Gezondheidseffecten van pesticiden
- Overdracht van menselijke pathogenen via aerosolen afkomstig van een RWZI
- Gezondheidseffecten van het wonen nabij een luchthaven
- Advies gezondheidsrisico brand Marly
- Gezondheidseffecten van perfluor octaan sulfonaat (PFOS) en perfluor octaanzuur (PFOA)
- Toetsingscriteria Binnenhuismilieu
- Actieplan drinkwaternormen
- Gezondheidseffecten van luchtverfrissers
- Gezondheidseffecten van UMTS
- Gestabiliseerd waterstofperoxide als desinfectans in zwembaden en whirlpools.
- Biomonitoring DDE, HCB, PCB's, PCDD's en PCDF's in navelstrengbloed en bij adolescenten. Gegevens uit de internationale wetenschappelijke literatuur.

Daarnaast werd een systematische studie opgezet over de lage dosisproblematiek. In dat kader werd enerzijds aandacht besteed aan de intensiteit van blootstellingen doorheen het leefmilieu, en anderzijds aan de mogelijke gezondheidseffecten van blootstellingen aan lage dosissen.

Wat de intensiteit van milieublootstellingen betreft werd een studie gepubliceerd (op basis van verschillende reeksen bestaande meetgegevens) van de PCB en dioxine contaminatie van voedingswaren in België. Ook wordt in die studie nagegaan wat de gevolgen kunnen zijn van deze contaminatie voor de besmetting van de Belgische bevolking met deze stoffen. Hieruit bleek dat de gemeten dioxine lichaamsconcentraties hoger lagen dan men zou verwachten op basis van de achtergrondcontaminatie van voedingswaren, wat vermoedelijk te wijten is aan hogere achtergrondwaarden (in voedingswaren) in het verleden, of/ en aan episodes van meer intense contaminatie zoals de "dioxine-crisis". Vermoedelijk resulteerde de "dioxine-crisis" van 1999 in een toename met 28 per cent in de PCB lichaamsconcentraties en met 4,3 per cent in de dioxine lichaamsconcentraties.

Wat mogelijke gezondheidseffecten betreft werd een studie gepubliceerd over "Omgevingsconcentraties van mutagene agentia als oorzaak van kanker: mechanistische inzichten." Daarnaast werd een studie gepubliceerd over de kwantitatieve aspecten van endogene DNA schade. Inderdaad, het grootste gedeelte van de schade aan het DNA wordt door endogene factoren veroorzaakt, maar deze schade wordt echter zeer efficiënt hersteld. Vervolgens werd een studie opgezet (voor publicatie in het boek "Chromosomal Alterations: Importance in Human Health", bij Springer) over de DNA beschadigende en mutagene effecten van lage dosissen van Benzo(a)pyreen. Vergelijkingen met de biologische effecten van ioniserende stralingen werden doorgevoerd. Hieruit blijkt dat milieublootstellingen aan polycyclische aromatische koolwaterstoffen zeer waarschijnlijk niet intens genoeg zijn om verdedigingsmechanismen, in dit geval mechanismen voor herstel van DNA, op volle kracht in werking te doen treden. Men mag dus verwachten dat milieublootstellingen een relatief grotere efficiëntie hebben bij de inductie van kanker en andere gezondheidseffecten dan intense blootstellingen zoals deze die in aangewend worden bij experimenten met proefdieren. Ook beroepsblootstellingen zoals die tientallen jaren geleden nog dikwijls bestonden waren soms intens genoeg om DNA herstelmechanismen maximaal te mobiliseren, met als gevolg dat de gezondheidseffecten, althans in verhouding tot de gegeven dosis, niet zo belangrijk waren. Ook werd een rapport opgesteld over. Dit rapport geeft inzicht in de diverse wijzen waarop niet-mutagene agentia kunnen bijdragen tot het kankerrisico. Tot slot werd een rapport opgesteld over .

* Deze nieuwsbrief is een gemeenschappelijk initiatief van vier verschillende actoren: de Gezondheidsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap, het Steunpunt Milieu & Gezondheid, Cel Milieu en Gezondheid van de Administratie Milieu-, Natuur-, Land en Waterbeheer en de medisch milieukundigen verbonden aan de LOGO's. Samen maken zij deel uit van het Vlaams Medisch Milieukundig Netwerk. Bij de verschillende bijdragen aan de nieuwsbrief wordt duidelijk aangegeven worden wat de achtergrond van een auteur is. De informatie in dit artikel valt onder de verantwoordelijkheid van de auteur. Behalve voor verkoop of commerciële doeleinden staat het iedereen vrij artikels of informatie van deze nieuwsbrief of website over te nemen, bijvoorbeeld in uw eigen nieuwsbrief of krant, samen te vatten of vertalen of voorwaarde dat u deze nieuwsbrief als bron vermeldt. We zouden het op prijs stellen om een kopie van uw publicatie te ontvangen op de coördinatiecel van het Steunpunt Milieu en Gezondheid. Voor adresgegevens (raadpleeg de contactpagina).

[^ top](#)